

Position paper Ests Natuurfonds (ELF):

Este houtpellets: naleving Nederlandse SDE+ duurzaamheidsnormen

ELF heeft tientallen jaren ervaring in het onderzoeken van houtkappraktijken en de gevolgen ervan in Estland. ELF pleit voor bosbouwbeleid dat het klimaat, de natuur en recreatie van mensen in bossen beschermt. Onze werkzaamheden met betrekking tot de export van houtpellets omvatten: 1) een gedetailleerd rapport over de productie en effecten van houtpellets gepubliceerd in 2020¹, als reactie op raadplegingen met betrekking tot certificering in het kader van het Programma Duurzame Biomassa (SBP); 2) het in 2021 samenwerken met SOMO² om vast te stellen of pellets die gebruikt worden voor meestoken in Nederlandse energiecentrales geproduceerd worden in overeenstemming met de Nederlandse criteria voor duurzame biomassa onder de SDE+; 3) het samen met andere ngo's publiceren van een rapport over het SBP³ in 2023.

Wij zijn het niet eens met de conclusies en aanbevelingen van International Conflict and Security Consulting (INCAS)⁴ die door de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) om input zijn gevraagd. Dezelfde en aanvullende aanbevelingen staan in een brief van staatssecretaris Heijnen en minister Jetten van 12 mei 2023.⁵ Wij zijn het daar niet mee eens om de volgende redenen:

Van ngo's kan niet worden verwacht dat ze helpen bij doorvoeren van duurzaamheidsnormen

INCAS en de brief van de Nederlandse minister roepen op tot meer betrokkenheid van ngo's in pelletexporterende landen bij overleg met belanghebbenden over de implementatie van duurzaamheidsnormen. ELF is geen voorstander van een systeem waarbij de bewijslast wordt gelegd bij ngo's in landen waar Nederland houtpellets vandaan haalt. Het is onaanvaardbaar om van dergelijke ngo's te eisen dat ze eindeloze hoeveelheden van hun beperkte tijd en middelen besteden aan het ondersteunen van de implementatie van duurzaamheidscriteria voor biomassa in verre landen. Het zijn criteria die zijn ontwikkeld en worden geïmplementeerd zonder rekening te houden met het voorzorgsbeginsel. We willen graag dat ons werk wordt gedreven door onze visie en niet dat we optreden als een vrijwillige toezichthouder op SDE+-naleving. Helaas laten de schadelijke prikkels in andere landen, die de vraag opdrijven, ons weinig keus. Daarom geven we al jaren gedetailleerde input aan certificeerders en biomassa-producenten. Ondanks onderlinge discussies waarbij de naleving van specifieke eisen in detail wordt beoordeeld, is het een feit dat bosbouwpraktijken in Estland aanzienlijke nadelige gevolgen hebben voor de biodiversiteit en het klimaat. Deze effecten houden rechtstreeks verband met de export van biomassa naar landen die houtverbranding stimuleren, zelfs als die realiteit wordt weggerekend door van massabalans-berekeningen of door andere papieren berekeningen irrelevant wordt gemaakt.

Implementatie van RED lost tekortkomingen van regionale risicobeoordelingen niet op

Volgens de brief van de ministers van 12 mei is “het hele systeem van duurzaamheidsborging en -toezicht dat de RED voorschrijft het meest robuuste en breed gedragen systeem dat we momenteel tot onze beschikking hebben”. Ze beweren verder dat het gebruik van RED-implementatieregels problemen aanpakt met Regional Risk Assessments (RRA's), zoals beschreven door INCAS. Dit is incorrect. De nieuwe RED-implementatieregels vereisen dat exploitanten van middelgrote of grote biomassa-centrales ofwel bewijs overleggen dat de biomassa is gecertificeerd volgens een in aanmerking komend certificatieschema, ofwel een eigen externe audit uitvoeren. De meeste, zo niet

¹ <https://elfond.ee/biomassareport>

² <https://www.somo.nl/nl/wood-pellet-damage/>

³ <https://www.biofuelwatch.org.uk/2023/sbp-rapport/>

⁴ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-f08353e4e0a5e05f125cf6a9720106ff21ff766f/pdf>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/05/12/kamerbrief-stand-van-zaken-implementatie-duurzaamheidscriteria-biogrondstoffen-in-regelgeving>

alle houtpellets die uit Estland worden geëxporteerd, zijn al lang gecertificeerd door de SBP, dus de uitvoeringsregels zullen geen merkbaar verschil maken voor de pelletexport uit ons land.

SBP is sterk afhankelijk van RRA's. Die zijn gebaseerd op bureauonderzoek, zonder enige verplichting voor certificeerders om bossen te bezoeken waar pellets vandaan komen. NGO's zoals ELF worden geraadpleegd, maar onze inbreng wordt vaak genegeerd. Een duidelijk voorbeeld van de tekortkomingen van RRA's voor SBP is het feit dat er volgens de RRA voor Estland⁶ geen bewijs is dat de achteruitgang van bosvogelsoorten verband houdt met houtkap. Maar volgens de RRA (voor SBP-certificering) voor Letland bestaat dergelijk bewijs en moeten de effecten van houtkap op vogels per geval worden bekeken. Aangezien Estland en Letland dezelfde vogelsoorten delen en houtkappraktijken grotendeels identiek zijn, laten deze verschillende conclusies zien hoe gebrekkig de SBP-procedures zijn.

Gebrekkige discussie over de naleving door Estland van alle Europese wettelijke vereisten

In de brief van de minister van 12 mei wordt veel aandacht besteed aan de vraag of Estland aan alle Europese eisen voldoet. Ongeacht of dit het geval is, mist zo'n debat het punt dat zowel de Nederlandse SDE+ als de Europese RED2-duurzaamheidsnormen voor biomassa geacht worden verder te gaan dan de wet voorschrijft. Ook al voldeed Estland volledig aan de EU Habitat- en Vogelrichtlijnen, wil dat nog niet zeggen dat aan de Nederlandse duurzaamheidscriteria, bijvoorbeeld over het behoud van belangrijke ecologische kringlopen of het behouden en zo mogelijk vergroten van de biodiversiteit, wordt voldaan.

Verder merkt ELF op dat het INCAS-rapport wijst op specifieke tekortkomingen binnen het huidige systeem. Er staat bijvoorbeeld:

“Er zijn ook twee gebieden waarop volgens INCAS verder onderzoek gerechtvaardigd is. Dit zijn de kwesties van veengebieden en koolstofvoorraden” ;

“INCAS zou ook opmerken dat de toepassing van de verzachtende maatregelen kan worden verbeterd door regelmatig belanghebbenden te betrekken bij het bespreken van zorgen over de effecten op Woodland Key Habitats (WKH)-locaties en manieren om deze verder te verbeteren mitigerende maatregelen.” ;

“koolstofbalans vraagt nader onderzoek door SDE+” .

Deze en andere observaties in het INCAS-rapport laten geen twijfel bestaan over daadwerkelijke milieuschade.

Ten slotte merken we op dat zowel het INCAS-rapport als de SBP-certificeringsrapporten volledig gebaseerd zijn op bureauonderzoek en vragenlijsten, zonder enige inspectie van bossen en houtkaplocaties.

Voor de veenontwatering wordt niet voldaan aan de SDE+ criteria

In het INCAS-rapport wordt gesteld dat er meer informatie nodig is over de vraag of aan de SDE+-criteria wordt voldaan met betrekking tot de veenontwatering. In de SDE+-criteria staat duidelijk dat hout niet afkomstig mag zijn van “van permanent gedraineerde gronden die op 1 januari 2008 als veengebied zijn aangemerkt, tenzij kan worden aangetoond dat de productie en oogst van de biomassa niet leidt tot verwatering van een voorheen ongedraineerde bodem” en dat “belangrijke ecologische kringlopen in de bosbeheereenheid behouden blijven, inclusief koolstof- en nutriëntenkringlopen”. Het SOMO-rapport, waarvoor ELF bewijs leverde, toont duidelijk nieuwe afwateringskanalen beidug op veengronden waaruit hout wordt gewonnen. Het INCAS-rapport citeert de Estse houtpelletproducent Graanul Invest die zegt dat dit land volgens de Estse wet is geclassificeerd als 'bos' en niet als 'veengebied'. Toch staan de SDE+-criteria duidelijk niet toe dat hout afkomstig is uit drooggelegde veengebieden alleen maar omdat een land een andere landgebruikscategorie toekent aan sommige van zijn veengebieden. Het bewijs dat er nieuwe

⁶ https://sbpcert.wpenginepowered.com/wp-content/uploads/2021/10/SBP-Endorsed-Regional-Risk-Assessment-for-Estonia-Minor-Update_Oct21-FINAL.pdf

afwateringskanalen zijn gegraven in veengebieden die voor bosbouw worden gebruikt, is onbetwistbaar.

Met SBP kunnen koolstofputten in bossen voor periode van meer dan 75 jaar worden uitgeput SDE+-criteria vereisen bescherming en waar mogelijk verbetering van de koolstofvoorraad van bossen op lange en middellange termijn. SBP-criteria vereisen dit alleen op lange termijn, dus over meer dan 70 jaar. Volgens de RRA voor Estland kan aan dit criterium worden voldaan door eenvoudigweg aan te nemen dat de bossen van Estland tegen 2100 een netto koolstofput zullen worden (zonder dat er maatregelen worden geëist), ook al zijn ze onlangs een netto bron van emissies geworden als gevolg van intensieve houtkap.⁷

Verzoeken

ELF verzoekt dat:

1. De Nederlandse politiek en de overheid in actie komt om het gebruik van biomassa snel te stoppen en het verdere gebruik van certificeringssystemen voor energie uit biomassa te stoppen.
2. SBP-certificering niet meer wordt gebruikt om aan te tonen dat aan SDE+-criteria wordt voldaan. Aangezien de verbranding van houtpellets in Nederlandse elektriciteitscentrales grotendeels afhankelijk is van SBP-certificering, betekent dit dat die subsidies moeten worden stopgezet omdat er geen geloofwaardig bewijs is dat aan de Nederlandse criteria wordt voldaan.

Position paper Estonian Fund for Nature (ELF): Estonian wood pellets compliance with Dutch SDE+ sustainability standards

ELF has decades of experience researching logging practices and its impacts in Estonian, as well as advocating for forestry policies that protect the climate, wildlife, and people's enjoyment of forests. Our work related to wood pellet exports includes:

- 1) a detailed report about wood pellet production and impacts [published in 2020](#), responding to consultations related to certification under the Sustainable Biomass Program (SBP);
- 2) cooperating with [SOMO in 2021](#) to help ascertain whether pellets used for co-firing in Dutch power plants are produced in compliance with the Dutch criteria for sustainable biomass under the SDE+ scheme;
- 3) co-publishing a [report on the SBP](#) with other NGOs in 2023.

We disagree with the [conclusions and recommendations by International Conflict and Security Consulting \(INCAS\)](#) who had been asked for their input by the Dutch Emissions Authority (NEa). The same and additional recommendations are included in a [letter by Secretary of State Heijnen and Minister Jetten](#) on 12th May 2023. We disagree with them for the following reasons:

NGOs cannot be expected to help impmenet sustainability standards

INCAS and the Dutch minister's letter call for greater involvement of NGOs based in pellet exporting countries in stakeholder consultations about the implementation of sustainability standards. ELF does not support a system where the burden of proof is placed on NGOs in countries from which the Netherlands sources wood pellets. It is not acceptable to require such NGOs to spend endless amounts of their limited time and resources on supporting the implementation of far away countries' sustainability criteria for biomass, criteria that were developed and are being implemented without regard to the precautionary principle. ELF would like its work to be driven by our vision and not to act as a voluntary [watchdocarbong](#) on SDE+ compliance.

7

[https://media.voog.com/0000/0037/1265/files/LULUCF%20background%20paper_Estonian%20Fund%20For%20Natu re%20\(May%202022\).pdf](https://media.voog.com/0000/0037/1265/files/LULUCF%20background%20paper_Estonian%20Fund%20For%20Natu re%20(May%202022).pdf)

Unfortunately the harmful incentives in other countries, driving up demand, leave us little choice. We have therefore been giving detailed input to certifiers and biomass producers for years. Despite arguments going back and forth, assessing word to word compliance with specific requirements, it is a fact that forestry practices in Estonia are causing significant adverse biodiversity and climate impacts. These impacts are directly linked to biomass exports to countries that are incentivising wood burning, even if those realities are excluded from mass balance exercises or are made to look irrelevant by other paper exercises.

RED implementation does not address the shortfalls of Regional Risk

Assessments

According to the ministers' letter of 12th May, "*the entire system of sustainability assurance and supervision that the RED [Renewable Energy Directive] prescribes is the most robust and widely supported system that we currently have at our disposal*". They further claim that using RED implementation rules addresses problems with Regional Risk Assessments (RRAs) identified by INCAS. This is incorrect. The new RED implementation rules require operators of medium- or large-scale biomass plants to either submit evidence that the biomass is certified under an eligible certification scheme, or they must provide their own third-party audit. Most if not all wood pellets exported from Estonia have long been certified by the SBP, so the implementation rules will make no discernible difference to pellet exports from our country.

SBP relies heavily on RRAs. Those are based on desktop research, without any requirement on certifiers to visit forests from which pellets are sourced. NGOs such as ELF are consulted, but our inputs have been frequently ignored. One stark example of the flaws of SBP RRAs is the fact that, according to the [RRA for Estonia](#), there is no evidence linking the decline of any forest bird species to logging practice. Yet according to the SBP RRA for Latvia, such evidence exists, and impacts of logging on birds should be considered on a case-by-case basis. Given that Estonia and Latvia share the same bird species and that logging practices are largely identical, these different conclusions show how flawed the SBP procedures are.

Flawed discussion around Estonia's compliance with all European legal requirements

The minister's letter of 12th May focusses heavily on the question whether Estonia complies with all European requirements. Regardless of whether this is the case, such a debate misses the point that Dutch SDE+ as well as EU RED2 biomass sustainability standards are supposed to go beyond legality. Even if Estonia was fully compliant with the EU Habitats and Bird Directives, that does not mean that Dutch sustainability criteria, for example about preserving important ecological cycles or maintaining and, if possible, enhancing biodiversity are met.

Furthermore, ELF notes that the INCAS report points to specific shortcomings within the current system. For example it states: "*There are also two areas where INCAS believes that further investigation is warranted. These are the issues of peatlands and carbon stocks*", "*INCAS would also note that application of the mitigation measures could be improved via regular engagement of stakeholders to discuss concerns of impacts on Woodland Key Habitats (WKH) sites as well as ways to further improve mitigation measures.*", "*carbon balance requires closer examination by SDE+*". These and other observations contained in the INCAS report leave no doubt on actual environmental harm.

Finally, we note that both the INCAS report and SBP certification reports are based entirely on desktop research and questionnaires, without any inspection of forests and logging sites.

SDE+ criteria are not met in respect of peatland drainage

The INCAS report claims that more information is needed whether SDE+ criteria are met regarding peatland drainage. SDE+ criteria clearly state that wood must not come from *"from permanently drained land that was classified as peatland on 1 January 2008, unless it can be demonstrated that the production and harvesting of the biomass does not result in water depletion of a formerly undrained soil"* and that *"important ecological cycles present in the forest management unit are preserved, including carbon and nutrient cycles"*. The SOMO report, for which ELF provided evidence, clearly shows new drainage canals being dug on peatland from which wood is sourced. The INCAS report cites Estonian wood pellet producer Graanul Invest saying that this land is classified as 'forest' not 'peatland' under Estonian law. Yet SDE+ criteria clearly do not allow wood to be sourced from drained peatlands just because a country attributes a different land use category to some of its peatlands. The evidence for new drainage canals being dug on peatlands used for forestry is undisputable.

SBP allows forest carbon sinks to be depleted for a period of over 75 years

SDE+ criteria require the protection and, where possible, enhancement of forest carbon stock in the long- and in the medium term. SBP criteria only require this in the long term, i.e. over more than 70 years. According to its RRA for Estonia, this criterion can be met by simply assuming that Estonia's forests will become a net carbon sink by 2100 (without demanding measures at all), even though they have recently become a net source of emissions due to intensive logging.

Requests

ELF requests that:

1. Dutch politicians and the government act to rapidly stop the use of biomass and to stop the further use of certification systems for biomass energy.
2. That SBP certification should no longer be allowed to be used to show compliance with SDE+ criteria. Given that wood pellet burning in Dutch power stations relies mostly on SBP certification, this means that those subsidies must be stopped because there is no credible evidence of compliance with Dutch criteria.